

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: L. H., nar., Ukrajina,
bytem

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační
politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2019, č. j. OAM-3/ZA-ZA11-VL18-2019,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.
2. Žalobkyně nejprve uvádí výčet namítaných porušení ustanovení jednotlivých právních předpisů. Došlo podle ní k porušení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a dalšími právními předpisy, § 3 správního řádu, neboť správní orgán dostatečně nezjistil skutkový stav s ohledem na okolnosti daného případu, čímž došlo k porušení též § 2 odst. 4 správního řádu. Dále byl porušen § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

neopatřil adekvátní podklady a rozhodnutí nelze považovat za přesvědčivé, § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy potřebné ke zjištění stavu věci, § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění rozhodnutí je nedostatečné, § 12 zákona o azylu, neboť žalobkyně splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu, § 14 zákona o azylu, neboť žalovaný nedostatečně odůvodnil možnost udělení mezinárodní ochrany dle tohoto ustanovení, § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu hrozí žalobkyni nebezpečí vážné újmy, čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 31 a 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.

3. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Domnívá se, že jí v případě návratu hrozí v důsledku ozbrojeného konfliktu násilí nebo dokonce ohrožení života a má za to, že přinejmenším splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný podle žalobkyně nedostatečně posoudil bezpečnostní situaci v zemi, zejména v oblasti původu a jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.
4. Žalobkyně nesouhlasí se závěry žalovaného, že důvodem jejího odchodu z vlasti byla snaha vydělat si v zahraničí peníze. O mezinárodní ochranu žádá především z bezpečnostních důvodů, zejména kvůli špatné situaci v místě bydliště. Konkrétně pochází z Chersonské oblasti. Žalobkyně je v pravidelném telefonickém kontaktu se svou babičkou, dle které se tamní situace zhoršuje a existují obavy z podobného scénáře jako v případě anexe Krymu. Mohl by být obnoven válečný stav. Žalobkyně okazuje na četné zdroje, kdy je podle ní zjevné, že situace ve východní části země je skutečně závažná. Obává se návratu do země původu, kde by jí státní orgány neposkytly potřebnou ochranu.
5. K možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně uvedla, že sice je pravdou, že žila před odjezdem z Ukrajiny v K., v případě eskalace konfliktu by jí však mohlo být přesídlení znemožněno, nebo by bylo minimálně značně ztíženo. Uvedený institut neposkytuje podle žalobkyně odpovídající ochranu jejích práv, přičemž opět odkazuje na celou řadu zdrojů, které se zabývají problematikou vnitřně přesídlených osob.
6. Státní aparát je podle žalobkyně nefunkční, nemůže proto též poskytovat dostatečné záruky ochrany práv. V případě návratu by mohlo být ohroženo její zdraví a život, nemuselo by jí již být povoleno opět vycestovat.
7. Žalobkyně napadá závěr žalovaného ohledně nemožnosti udělit jí humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. Nebyl podle ní náležitě zohledněn její nízký věk, dále skutečnost, že pochází ze sociálně problematického prostředí, v zemi původu má pouze babičku, se kterou je v kontaktu, a otce, se kterým v kontaktu není. S ohledem na to, že její partner před měsícem zemřel, je odkázána sama na sebe.
8. Žalobkyně nesouhlasí s žalovaným, který neshledal důvod pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný v průběhu řízení nedodržoval zásady uvedené ve správním řádu. Podklady, které si opatřil, mohou obsahovat i některé neaktuální informace, zejména například dostatečně nezohledňují opětovnou eskalaci konfliktu.
9. Žalovaný s žalobou nesouhlasí. Rozhodnutí považuje za dostatečně zdůvodněné, námitky žalobkyně jsou podle něj bezpředmětné.
10. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyloučily následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:

11. Důvodem podání žádosti byly obavy žalobkyně z války na Ukrajině, která se podle ní přibližuje její domovské oblasti. Dále žalobkyně zmínila problémy s rodinou, kvůli které se nemůže osobnostně vyvíjet. Je svobodná, bezdětná, pochází z Chersonské oblasti, nikdy nebyla politicky aktivní.
12. Při pohovoru žalobkyně sdělila, že odjela nejprve studovat do K., kde bydlela na ubytovně. Žije tam sice její otec, ale s tím má špatný vztah a žít u něj tak není možné. Do ČR původně přicestovala za prací. Je v pravidelném kontaktu se svou babičkou, která ji informuje o dění v domovské oblasti. Situace se tam podle všeho zhoršuje. Když studovala v K., pravidelně se do Chersonské oblasti vracela, avšak není tam prostor pro rozvoj. Žádné potíže tam ani v K. neměla. Měla však vážné finanční problémy. Studovat a pracovat je obtížné, žalobkyně je na vše sama. K dotazu, zda si nemůže vyřídit oprávnění k pobytu, uvedla, že neví, co by v mezidobí na Ukrajině dělala. Přicestovala zde s přítelem, který má podobný osud.
13. Žalovaný vydal dne 18. 6. 2019 rozhodnutí, kterým žalobkyni mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil.
14. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Soud nepovažoval nařízení jednání za nutné, souhlas žalobkyně s tímto postupem byl presumován, jelikož se ve lhůtě nevyjádřila.
16. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
17. Podle § 12 zákona o azylu *„[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
18. Podle § 14 zákona o azylu *„[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“*
19. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *„[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“*
20. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *„[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

21. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu „*[p]ronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“*
22. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu „*[p]ůvodcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“*
23. Namítaná porušení jednotlivých ustanovení právních předpisů soud neshledal. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57: „*[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpověď. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“* Správní orgán rozhodující ve věci mezinárodní ochrany musí podle závěrů vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74, při osobních pohovorech postupovat tak, aby žadateli o udělení mezinárodní ochrany umožnil předložit v úplnosti důvody své žádosti (§ 23 zákona o azylu). Žalovaný v tomto směru nepochybil a zohlednil všechna tvrzení uvedená žalobkyní v průběhu správního řízení. Žalovaný se též zabýval dostatečně všemi skutečnostmi ve prospěch i nespěch žalobkyně.
24. Žalovaný uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč se v případě žalobkyně nejedná o důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
25. Co se týká námitky ohledně nedostatečných podkladů, tyto žalovaný uvedl na straně 3 napadeného rozhodnutí. Konkrétně vycházel z Informace OAMP – Ukrajina – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, ze dne 14. 9. 2018 a z Informace MZV ČR č. j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018. Tyto podklady zcela odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „*[p]ři používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Také těmto požadavkům podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují. Dokumenty jsou z roku 2018, tedy v době rozhodování (červen 2019) byly aktuální.*

26. Odůvodnění rozhodnutí zcela odpovídá požadavkům dle § 68 odst. 3 správního řádu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012-57, uvedl: „Je třeba zároveň uvést, že konkrétní podobu výrokové části rozhodnutí, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návětí) a výrok (enunciát), zákon výslovně nestanoví. (...) Často správní orgány (ostatně i soudy, srov. též § 54 odst. 2 s. ř. s. a § 157 odst. 1 o. s. ř.) koncipují výrokovou část ze syntaktického hlediska jako jedinou větu, v jejíž uvozovací části sdělí označení správního orgánu, účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a předmět řízení; tato část končí slovy „rozhodl takto“ (případně „vydal toto rozhodnutí“) a dvojtečkou. Po tomto návěti (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návětí a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.“ (bod 16) V posuzovaném případě bylo z napadeného rozhodnutí jednoznačně seznatelné, jaký byl předmět řízení, jakým způsobem o něm bylo rozhodnuto a podle jakých právních ustanovení, neboť výrok napadeného rozhodnutí zněl: „mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, se neuděluje.“
27. Žalovaný se s posouzením bezpečnostní a politické situace v zemi vypořádal adekvátně. Vycházel z informací zjištěných z opatřených podkladů, které jsou konkretizovány výše. Žalovaný v žádném případě nerozporuje existenci ozbrojeného konfliktu na východě země, to však není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Naprostá většina území Ukrajiny je bezpečná a je plně pod kontrolou centrální vlády. To platí i pro oblast původu žalobkyně, tedy Chersonskou oblast, sama žalobkyně zároveň výslovně potvrdila, že v oblasti původu se státními orgány žádné problémy neměla a danou oblast již navštěvovala pouze za účelem návštěvy babičky. Ani soud nezpochybňuje závažnost ozbrojeného konfliktu, avšak oblast žalobkyně byla žalovaným v souladu s opatřeními informacemi shledána bezpečnou. Tvrzenou nepřezkoumatelnost soud proto neshledal.
28. Co se týče posouzení možnosti vnitřního přesídlení, pak jestliže je oblast původu žalobkyně bezpečná, není ani nutné, aby tohoto institutu vůbec využila, žalovaný se k němu proto explicitně nevyjadřoval. S ohledem na to, že žalobkyně od roku 2014 žila v K., zkoumal též vedle stavu v oblasti původu žalobkyně též tamní situaci. Kyjevská oblast byla rovněž shledána zcela bezpečnou, stabilní, pod kontrolou ukrajinské centrální vlády a umožňující návrat žalobkyně. Žalobkyně opět sama výslovně ani v K. žádné potíže nezmiňovala.
29. Soud neshledal námitku žalobkyně, že by jí měla být udělena doplňková ochrana, důvodnou. U žalobkyně nejsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a 2 písm. a) a b) zákona o azylu, neboť žalovaný neshledal, že by žalobkyni mohlo ve vlasti hrozit nebezpečí vážné újmy, mučení, nelidského či ponižujícího zacházení. Možnost udělit žalobkyni doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalovaný rovněž neshledal, neboť uvedl, že dle dostupných informací nelze sice v žádném případě popřít existenci ozbrojeného konfliktu na východě země, tento je však stabilizovaný a je možné, aby se žalobkyně navrátila do některé z jiných oblastí, které plně umožňují její bezpečný návrat do vlasti. Vycestování žalobkyně není v rozporu s mezinárodními závazky ČR dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobkyně pouze obecně poukazuje na to, že při návratu do vlasti může být ohroženo její

zdraví a život, avšak neuvedla žádné konkrétní skutečnosti či obavy, které v této souvislosti má.

30. Institut mezinárodní ochrany je třeba vnímat jako skutečně výjimečný prostředek, kterým je možné v mimořádných případech zajistit pomoc lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004: „[a]zylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“ Institut mezinárodní ochrany nemůže v žádném případě nahrazovat postupy právních předpisů cizineckého práva, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.
31. Situace žalobkyně je bezpochyby značně obtížná, neboť je nucena s ohledem na své existenční problémy činit složitá rozhodnutí, jakým způsobem si opatřit dostatečné finanční prostředky. Ekonomická či sociální situace v zemi původu však není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, a pokud žalobkyně chce svůj pobyt v ČR legalizovat, je nezbytné postupovat podle příslušných právních předpisů.
32. Žalovaný se konečně zabýval též možností udělit žalobkyni azyl z humanitárních důvodů, avšak důvod pro její aplikaci nenalezl. Žalobkyně je dospělou, plně právně způsobilou osobou, nemá žádné indispozice, které by jí omezovaly. Přihlédl přitom i k jejímu věku. Situace žalobkyně není případem hodným zvláštního zřetele. Případy, kdy lze humanitární azyl udělit, tzn., kdy jde o případ hodný zvláštního zřetele, stručně popsal Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j.: 2 Azs 8/2004 – 55: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“
33. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
34. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 29. dubna 2020

Mgr. Kamil Tojner v.r.
soudce